

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 31732-05-11 בג'יו נ' GOOGLE IRELAND

-

בפני כב' השופט יהודה גרניט (בדימוס)

התובע אורן בג'יו

נגד

הנתבעת GOOGLE IRELAND

פסק דין

1. לתובע היה חשבון Google AdSense (להלן: תכנית AdSense) אצל הנתבעת (להלן: גוגל). החשבון איפשר לתובע להרוויח כספים באמצעות תכנית AdSense. בסעיף 4 לכתב ההגנה, מתארת גוגל את טיבה של תכנית אדסנס: "Google AdSense היא תכנית המוצעת חנם המאפשרת לבעלי אתרים להפיק רווחים כתוצאה מהצגת מודעות במגוון רחב של תוכן מקוון המותאם לתחומי העניין של הקהל הפוטנציאלי של אותם אתרים. כן מאפשרת התכנית, בין היתר, לבעלי אותם אתרים להציע למשתמשים באתר שלהם חיופוש באמצעות מנוע חיפוש Google, ובמקביל להרוויח כסף מהצגת מודעות Google בדפי תוצאות החיפוש" (ראה גם סעיף 17 לכתב ההגנה).

2. האתרים שהתובע הקים ושהיו קשורים בתכנית AdSense, לא נראו לגוגל כמתאימות לדרישותיה והיא שלחה לתובע התראות כי האתר שלו אינו עומד בקריטריונים שהיא דורשת וכתוצאה מכך מודעות הפרסומת הפסיקו להופיע באתר של התובע. התובע ביצע שינויים באתר שלו, אך כל פניותיו של התובע לגוגל, לחזור לתכנית לא נענו על ידה. לכן התובע בנה אתר חדש במתחם חדש בו הופיעו מודעות הפרסום בהתאם לתכנית AdSense.

3. גוגל לא היתה שבעת רצון גם מהאתר החדש ולאחר שש התראות, גוגל החליטה לסגור את החשבון של התובע אצלה – דבר מנע מהתובע להיות קשור ולהנות מתכנית AdSense, גם אם יבנה אתרים אחרים.

4. בסעיף 18 לכתב ההגנה, גוגל טוענת כדלהלן:
"18. גוגל אירלנד מכוונת פרסומות של מפרסמים המתקשים עמה בשירות AdSense לאתרים שמצטרפים לתכנית AdSense. מאחר שלגוגל אירלנד חובות כלפי המפרסמים, היא אינה יכולה להרשות ששירות ה- AdSense ינוצל לרעה על ידי המשתמשים בשירות

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 31732-05-11 בג'יו נ' GOOGLE IRELAND

האמור, גוגל אירלנד משמשת כמתווכת בין המפרסמים בשירות ה- AdSense לבין האתרים המפרסמים בשירות ה- AdSense ולכן יש לה אחריות להגן על המפרסמים בשירות ה- AdSense שלא ישלמו עבור פרסומות שמופיעות באתרים שתכליתם היחידה היא להציג מודעות באופן שיש בו כדי להטעות את המשתמשים ושאינן בהם כדי ליצור ערך מוסף עבור המפרסמים".

5. בסעיף 42 לכתב ההגנה, גוגל טוענת כי "האתר של התובע לא הכיל תוכן לגיטימי או תוכן מקורי ונראה על פניו שהאתר הוקם אך ורק לצורך הצגת מודעות פרסומת" (סעיף 42.1). "התובע הציג את המודעות באתר האינטרנט שלו באופן שיש בו כדי לבלבל ולהטעות גולשים..." (סעיף 42.2). "האתר של התובע לא סיפק חווית גלישה למשתמש..." (סעיף 42.3). "התובע הודה כי ניווט תנועת גולשים קנויה. התובע "קנה" תנועת גולשים מצדדים שלישיים, באופן שיגרום לגולשים להגיע לאתר שלו ולהקליק על מודעות מתוך אמונה כי הם יגיעו למידע רלוונטי עבורם, בעוד שלמעשה לא היה באתר כל מידע שכזה..." (סעיף 42.4) (וראה גם סעיף 62 לכתב ההגנה).

6. כאמור לעיל, גוגל מודה כי היא משמשת, ככל שהדבר נוגע לתכנית AdSense רק כמתווכת בין המפרסמים לבין האתרים של אנשים וגופים כדוגמת התובע. גוגל גובה תשלום מהמפרסמים בגין כל כניסה של גולשים באתרים הקשורים לתכנית AdSense (הקלקה על מודעותיהם) ומעבירה חלק מהתקבולים לבעלי האתרים.

בסעיף 23 לכתב ההגנה, גוגל מפרטת את שיטת התשלום ושעוריו: "23. בעלי האתרים המציגים מודעות ב- AdSense לתוכן מקבילים בתמורה לכך 68% מהסכום שגוגל אירלנד גובה מהמפרסמים. בעלי אתרים המציגים מודעות ב- AdSense לחיפוש מקבילים בתמורה לכך 51% מהסכום הנגבה מהמפרסמים..."

7. בכל הפעמים שגוגל הפסיקה את פרסום המודעות באתרים של התובע, היא שילמה לו את המגיע לו על-פי שיטת התשלום המפורט לעיל.

8. כאשר גוגל סגרה את החשבון של התובע, דבר שכאמור מנע מהתובע להיות קשור להבא בתכנית AdSense, היא החליטה להחזיר למפרסמים את הכספים שנתקבלו מהם בגין אתריו של התובע ושהצטברו אצלה לזכות התובע, סכום שהתובע טוען שהוא בגובה של 8,500 דולר, אותו התובע דורש שגוגל תשלם לו. יש לציין, כי גוגל טענת כי היא החזירה למפרסמים גם את חלקה היא בסכומים שהתקבלו אצלה מהמפרסמים (ראה סעיפים 65 ו- 86 לכתב ההגנה וראה גם את הודאת בא כוחה של גוגל בדיון).

9. אולם יש לציין, כי גוגל אינה נוקבת, בכל כתב ההגנה הארוך שלה, באיזה שהוא סכום שהיא החזירה למפרסמים ומהו חלקו של התובע בסכום זה. בהעדר טענה שכנגד כלפי סכום התביעה, יש לקבל את טענת התובע כי הוא ראה באתר של גוגל את הסכום של 8,500 דולר, כסכום שהגיע לו ושגוגל החזירה אותו למפרסמים.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 31732-05-11 בג'יו נ' GOOGLE IRELAND

-

10. יש לציין בנוסף, כי גוגל טוענת בהרחבה בכתב הגנתה לחוסר תום ליבו של התובע, אולם אי התייחסותה במפורש לסכום התביעה, מהווה לא רק חוסר תום לב, אלא אף מעלה את ההשערה, כי הסכום שהועבר למפרסמים, במקום לתובע, הוא גבוה יותר.

11. אני סבור כי אכן מטרת התובע היתה אך ורק להרוויח כסף באמצעות חשבון AdSense של גוגל. התובע העתיק משפטים מוויקיפדיה בנושאים שונים. הוא לא תרם דבר משלו לנושאים האלה ואני מקבל את טענתה של גוגל כי האתרים של התובע לא היו בעלי תוכן של ממש. אני שותף להתנגדותה של גוגל לסוג האתרים כפי שהתובע הקים.

12. אולם, אני לא מסכים כי גוגל היתה רשאית שלא לשלם לתובע את המגיע לו בגין הקלקות של גולשים על מודעות המפרסמים ואנמק.

גוגל טוענת כי המפרסמים מעוניינים לפרסם באתרים בעלי תוכן ממשי ואמיתי ולא באתרים כדוגמת אלו של התובע. יתכן שהמפרסמים מעדיפים שכך יעשה, אולם גוגל לא הביאה כל ראיה לתמוך בטענתה זו. יתר על כן, כידוע לכל המצוי בעולם העסקים והפרסום – ולא צריך להיות מומחה גדול לכך – כי כל בעל עסק מעוניין שמקסימום אנשים ועסקים ירכשו את מוצריו או את שירותיו והפרסום הוא הדרך העיקרית להשיג מטרה זו. כדי שהמוצרים או השירותים ירכשו, בעל העסק מעוניין שהלקוחות הפוטנציאליים יכירו את מוצריו או את שירותיו. כידוע, בעלי עסקים משקיעים כספים רבים גם בפרסום המוצרים והשירותים עצמם, אך גם בפיתוי הלקוחות הפוטנציאליים לבקר בבית העסק שלהם, בין הריאלי ובין הוירטואלי. ווגם כאשר מדובר בפרסום באינטרנט, המפרסמים מעוניינים גם בכך שהגולשים באתרי האינטרנט השונים, יכנסו ויצפו באתר שלהם, הואיל וכאמור, זו הדרך הראשית שלהם להציג בפני הלקוחות הפוטנציאליים את מוצריהם או את שירותיהם. ביקור הלקוחות באתר של המפרסם נעשית על ידי הקלקה על מודעת הפרסום שלו באתר.

13. כידוע, גוגל פיתחה טכנולוגיה שמתאימה את מודעות הפרסום לתוכן מסויים שנמצא באתרים מסויימים, בהם הלקוחות הפוטנציאליים גולשים בכל רגע נתון. כאמור, גוגל גובה מכל מפרסם סכום מסויים בגין כל כניסה (הקלקה) של גולשים למודעה שלו. סכום זה מתחלק כאמור, בין גוגל לבין בעל האתר.

14. דהיינו, המפרסמים מפיקים תועלת מעצם כניסת הגולשים לאתר שלהם, דבר שנעשה כאמור על ידי הקלקה על המודעה שלהם, הצמודה לתוכן שנמצא כרגע על המסך מול הגולש וזאת גם אם לא נעשו כלל עסקאות. ניתן לומר כי עצם הכניסה לאתר של המפרסם מביאה לתודעת הגולש את המוצרים או השירותים הניתנים על ידי המפרסם, כך שגם אם הגולש אינו רוכש מוצר או שירות בכניסתו זו לאתר המפרסם, הוא כבר מודע למוצריו או שירותיו של המפרסם ועשוי לרכוש אותם מאוחר יותר או לספר לחבריו על קיומם. לכן, המפרסמים מוכנים לשלם ומשלמים לגוגל עבור כל כניסה של גולש לאתר שלהם.

15. התובע, הקים כאמור אתרים חוקיים שאיפשרו לו ולגוגל להרוויח כסף מכניסת גולשים לאתרי המפרסמים. המפרסמים שילמו לגוגל את המגיע לה על פי ההסכמים שבין גוגל למפרסמים, בגין כניסת הגולשים לאתרים שלהם, שנעשתה באתרים של התובע. כך, שגם

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 31732-05-11 בג'יו נ' GOOGLE IRELAND

-

1 אם האתרים שהתובע הקים, לא עמדו במלוא דרישותיה של גוגל, הם הפיקו רווחים חוקיים
2 לגוגל ולתובע ותועלת למפרסמים.

3
4 16. גוגל אף לא טענה ולא הוכיחה, כי הגולשים שנכנסו לאתרי המפרסמים, באמצעות
5 אתריו של התובע, לא עשו עסקאות עם אחדים מהמפרסמים.

6
7 17. לפיכך, לגוגל לא היתה הצדקה להחזיר את הכסף למפרסמים ושלא להעביר לתובע
8 את חלקו, הואיל וכאמור, המפרסמים הפיקו טובת הנאה מהכניסות של גולשים לאתרים
9 שלהם, שנעשה באמצעות האתרים שהתובע הקים, בין מהכניסה כשלעצמה ובין בגין
10 עיסקאות שבוצעו בפועל.

11
12 18. חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א - 1970 קובע כי בנסיבות של הפרת
13 חוזה – דבר שלא התרחש במקרה שלפנינו - או ביטול חוזה - דבר שקרה בעניינינו - על
14 כל צד להשיב לצד השני את מה שקיבל על-פי החוזה או את שוויו ולפיכך על גוגל לשלם
15 לתובע את הסכום שלא העבירה לו ושמגיע לו.

16
17 הדרך החוקית העומדת בפני גוגל היתה להגיש תביעה נגד התובע, אולם גוגל העמידה
18 את עצמה גם כמחוקק (ההסכם איתה אינו ניתן כלל למשא ומתן על-ידי המתקשר) וגם
19 כשופט, הקובע מה יעשה בכספו של המתקשר וגם כמוציא לפועל של החלטה.

20
21 19. בכך שגוגל החזירה למפרסמים את הכסף, המפרסמים עשו עושר ולא במשפט, הואיל
22 והם גם קיבלו טובת הנאה מכניסת גולשים לאתרים שלהם, באמצעות אתריו של התובע
23 וגם לא שילמו על כך (הכסף שהם שילמו הוחזר להם, כאמור, על-ידי גוגל).

24
25 20. אני סבור גם, כי ה"תנאים וההגבלות" של Google AdSense, מהווים חוזה אחד, שיש בו
26 לכאורה משום קיפוח לקוחות, כדוגמת התובע. סעיף 12.5 ל"תנאים וההגבלות"
27 הנ"ל סותר את הוראת סעיף 4 (2) לחוק החוזים האחדים, תשמ"ג – 1982, הקובע חזקה
28 כי "תנאי המקנה לספק זכות בלתי סבירה לבטל, להשהות או לדחות את ביצוע החוזה, או
29 לשנות את חיוביו המהותיים לפי הוזה" הוא תנאי מקפח בחוזה אחד.

30
31 22. יש להתייחס גם לטענת גוגל כי היא פועלת לגבי תכנית AdSense כמתווכת. כידוע
32 "מתווך מסתפק בהפגשת הצדדים ואינו מבצע שום פעולה משפטית בשם השולח או
33 במקומו" (השופט מ. שמגר (כתוארו אז) בע"א 488/83 צנעני נ' אגמון) וזאת להבדיל
34 משלוח המבצע פעולה משפטית במקומו או בשמו של השולח.
35 במידה וגוגל פועלת אך ורק כמתווכת, היא אינה רשאית להחליט למי שייך הכסף שהועבר
36 דרכה בין בעלי האתרים לבין המפרסמים ואינה רשאית להעביר את כספו של התובע
37 למפרסמים.

38
39 23. אני קובע כי לגוגל לא היתה כל זכות חוקית לשלול מתובע את הכספים המגיעים לו
40 על-פי החוזה שבינו לבין גוגל וכי על גוגל להשיב לתובע את הסך של 8,500 דולר המגיע
41 על-פי החוזה שביניהם.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 31732-05-11 בג"יו נ' GOOGLE IRELAND

-

לפיכך, אני מחייב את הנתבעת לשלם לתובע, תוך 30 יום, את הסך בשקלים השווה ל-
8,500 דולר ארה"ב, על-פי השער היציג של הדולר ביום התשלום ועוד הוצאות משפט בסך
של 2,000 ₪.

תוך 15 יום, ניתן לבקש מבית המשפט המחוזי להגיש ערעור.

ניתן היום, י' תשרי תשע"ג, 26 ספטמבר 2012, בהעדר הצדדים.

יהודה גרניט, שופט בדימוס